

Debatt

Hållbarhet | RN:s tillsyn | Debattpanelen /

Formlösa värdeöverföringar är värdeöverföringar som medför att bolagets förmögenhet minskar utan motsvarande affärsmässig nytta. Men är det en vanlig och okontroversiell företeelse eller ett ovanligt och riskfyllt upplägg? Experterna är oeniga och debatten fortsätter i detta nummer av Balans, liksom i tillhörande fördjupningsbilaga (Balans Fördjupning nr 4/2016). Missa inte heller månadens debattpanel om ny reglering.

Rakel Lennartsson,
debattredaktör
Mejla dina åsikter till mig
på balansdebatt@far.se

Enklare revision:

”Vi bör avråda från formlösa värdeöverföringar”

SÅ KALLADE FORMLÖSA värdeöverföringar måste betraktas som ett högriskområde som vi revisorer bestämt bör avråda från. Det skriver Helena Adrian, med anledning av uttalanden i Balans.

I intervjun med Carl Svernlöv i Balans nr 6/2016 uttalar han att ”Det är olyckligt om revisorerna inför formkrav som inte lagen ställer”. Jag menar att det skulle vara synnerligen olyckligt om revisorerna *inte* ställde formkrav.

”Lagen ställer [...] inga krav på att formlösa värdeöverföringar ska protokollföras”, framhåller Carl Svernlöv. Det hade varit ett korrekt påstående om han med lagen avsåg 17 kap. i aktiebolagslagen. Utan det tillägget är påståendet felaktigt. Felaktigheten skulle kunna förklaras antingen av det faktum att många advokater endast mycket tidigt i sin utbildning genomgår en kurs i ekonomi, en kurs i grundläggande bokföring som många

juristikstuderande anser vara en av de svåraste kurserna på utbildningen. Alternativt att frågan som ställts i intervjun med Carl Svernlöv varit ledande in i ”fällan”.

AV AKTIEBOLAGSLAGEN 8 kap. 24 § framgår att de beslut som styrelsen har fattat ska antecknas i protokoll och av 25 § framgår att om ett bolag har endast en aktieägare, ska alla avtal mellan aktieägaren och bolaget, som inte avser löpande affärstransaktioner på sedvanliga villkor, antecknas i eller läggas till styrelsens protokoll. Fattar styrelsen beslut om värdeöverföring ska detta noteras i protokoll. Utan protokoll är det också svårt för revisorerna att granska styrelsens beslut. Muntliga beslut går varken att bokföra eller granska.

Ett grundläggande krav i bokföringen är att det för varje affärshändelse ska finnas en verifikation, BFL 5 kap. 6 §, och innehållet i en verifikation regleras i 7 § samma kapitel. Verifikationen ska ange uppgift om när den har sammanställts, när affärshändelsen har inträffat, vad den avser, vilket belopp den

gäller och vilken motpart den berör. Utifrån dessa lagkrav och kraven på dokumentation av styrelsebeslut, torde det vara svårt att påstå att en värdeöverföring kan vara formlös. Problemen och riskerna radar upp sig likt en spektakulär militärparad. Att Carl Svernlöv uttalar: ”Jag ser inga särskilda risker”, indikerar att den fråga Carl Svernlöv svarat på inte varit ledande.

NÅGRA AV DE frågeställningar av central karaktär som dyker upp i samband med så kallade ”formlösa värdeöverföringar” är:

- ♦ Vad för slags affärshändelse är en ”formlös värdeöverföring”?
- ♦ Hur ska händelsen bokföras?
- ♦ Hur ska den beskattas och deklarerats?

Svaret på dessa och andra viktiga frågor kan inte helt utvecklas i en kort artikel, men jag återkommer till detta i en fördjupningsartikel i Balans Fördjupning nr4/2016 (som medföljer detta nummer av Balans). Jag tänker dock inte lämna läsaren helt vind för

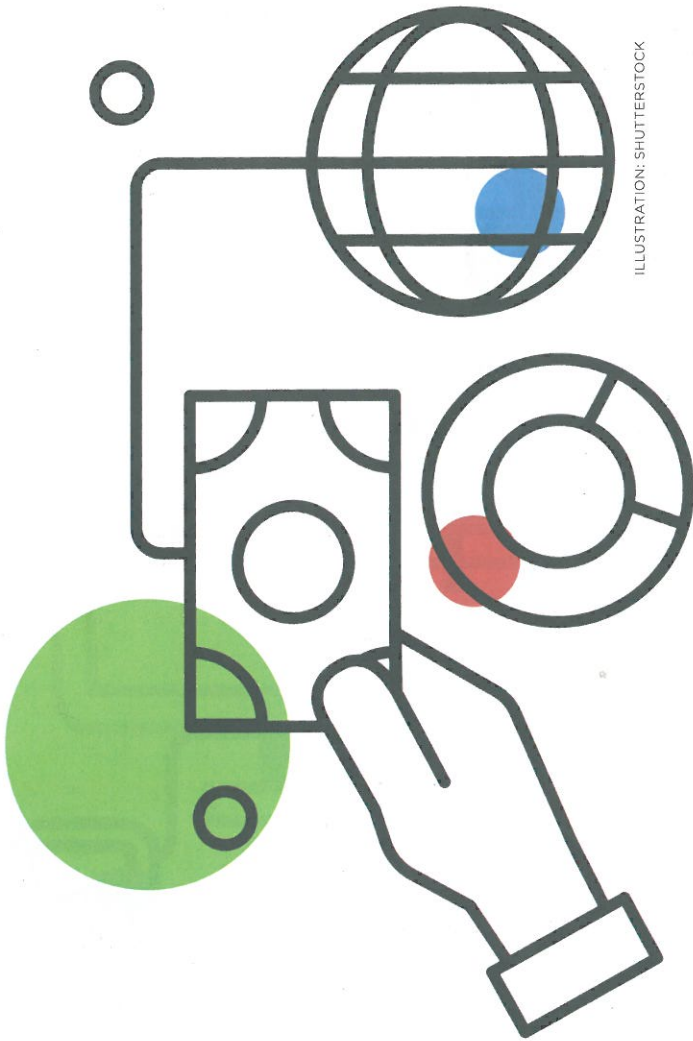

ILLUSTRATION: SHUTTERSTOCK

våg utan ger hää några korta kommentarer till frågorna.

Vad för slags affärshändelse är en "formlös värdeöverföring"?

Vid en genomgång av förarbetena till aktiebolagslagen, prop. 2004/05:85 exklusive bilagor, har jag konstaterat att ordet värdeöverföring förekommer 376 gånger och ordet formlös förekommer tre gånger men aldrig någon gång som "formlös värdeöverföring". Begreppet har således inte sin grund i lagstiftningsarbetet.

Att bara hänvisa till aktiebolagslagen 17 kap. 1 § fjärde punkten ger inget svar eftersom lagtexten inte på något sätt förklarar vilken typ av affärshändelse som avses. Det man dock kan sluta sig till är att det *inte* är fråga om utdelning, förvärv av egna aktier, nedsättning av aktiekapital eller reservfond eftersom dessa transaktioner regleras i punkterna 1-3 i samma paragraf.

I förarbetena ges exempel på till exempel koncernbidrag, utköp till underpris eller

införsäljning till överpris. Av praxis framgår också att det kan vara fråga om för hög ej marknadsmässig ränta.

Hur ska posten bokföras?

Svaret torde bli avhängigt vilken form av transaktion som avses. För koncernbidrag kan vägledning hämtas från K2- eller K3-regelverket. När det gäller företag som redovisar enligt K2 följer redovisningen i stor utsträckning beskattningen, vilket innebär att svaret får anstå tills man vet hur beskattningen ska ske. Det enda som vanligen skulle kunna sägas är att i ett företag som redovisar enligt K2, ska beloppet redovisas över resultaträkningen och inte föras mot eget kapital.

Hur ska den beskattas?

I de fall Skatteverket uppmärksammat felprissättning mellan ett bolag och en fysisk person har i normalfallet beskattning skett som lön och bolaget har fått betala sociala avgifter på värdeöverföringen. Redovisning

Bolagsrätt

BR

BOLAGSRÄTT SUNDSVALL AB
 Box 270 Tullgårdsvägen 18 851 04 Sundsvall
 Tfn 060 16 81 20 E-mail info@bolagsratt.se
 Hemsida www.bolagsratt.se

Ring oss redan idag 060-16 81 20

Vi säljer inte till vem som helst

Vi vill erbjuda säljare till företagare förvärvare. Vår lagstiftning kan gå till på köps av advokater, revisorer, skatt experter samt på rekommendationer.

Vi känner Bolagsverket

Vi bedömer firmans utifrån vår erfarenhet.

Firmabesked direkt!

Järva oss? Här får du tre skäl:

1. Vår lagstiftning är tydlig och ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor.

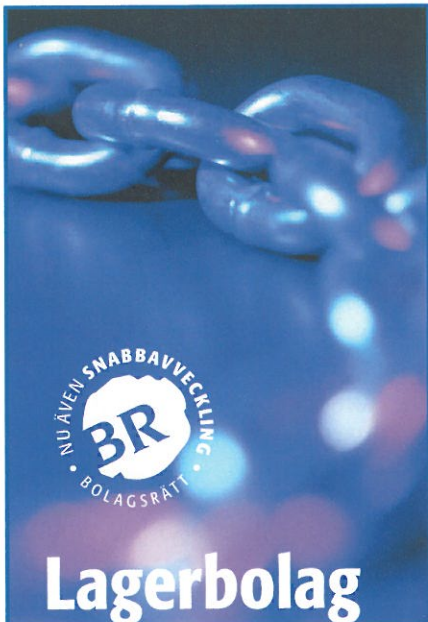
2. Vår lagstiftning är tydlig och ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor.

3. Vår lagstiftning är tydlig och ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor. Vår lagstiftning ger dig svar på dina frågor.

Köp ett lagertips av oss idag.

Under dagen kan du lämna ett starkt aktiebolags till din kund.

Under dagen kan du lämna ett starkt aktiebolags till din kund.

Lagerbolag

Köp ett lagerbolag av oss idag. Under dagen kan du lämna ett startklart aktiebolag till din kund.

Köp ett lagerbolag av oss så slipper du och din uppdragsgivare väntetiden hos Bolagsverket. Våra lagerbolag ligger färdiga för start. Varför ska du köpa just av oss? Här får du tre skäl:

Firmabesked direkt!

Vi bedömer firman utifrån vår erfarenhet.

Vi känner Bolagsverket

Du får ny firma utan onödig fördröjning tack vare bra förhandsbedömningar och egen praxisbank. Alla våra medarbetare har PRV-bakgrund (nu Bolagsverket).

Vi säljer inte till vem som helst

Vi vill endast sälja till seriösa förvärvare. Våra lagerbolag kan därför bara köpas av advokatbyråer, revisionsbyråer samt på rekommendationer.

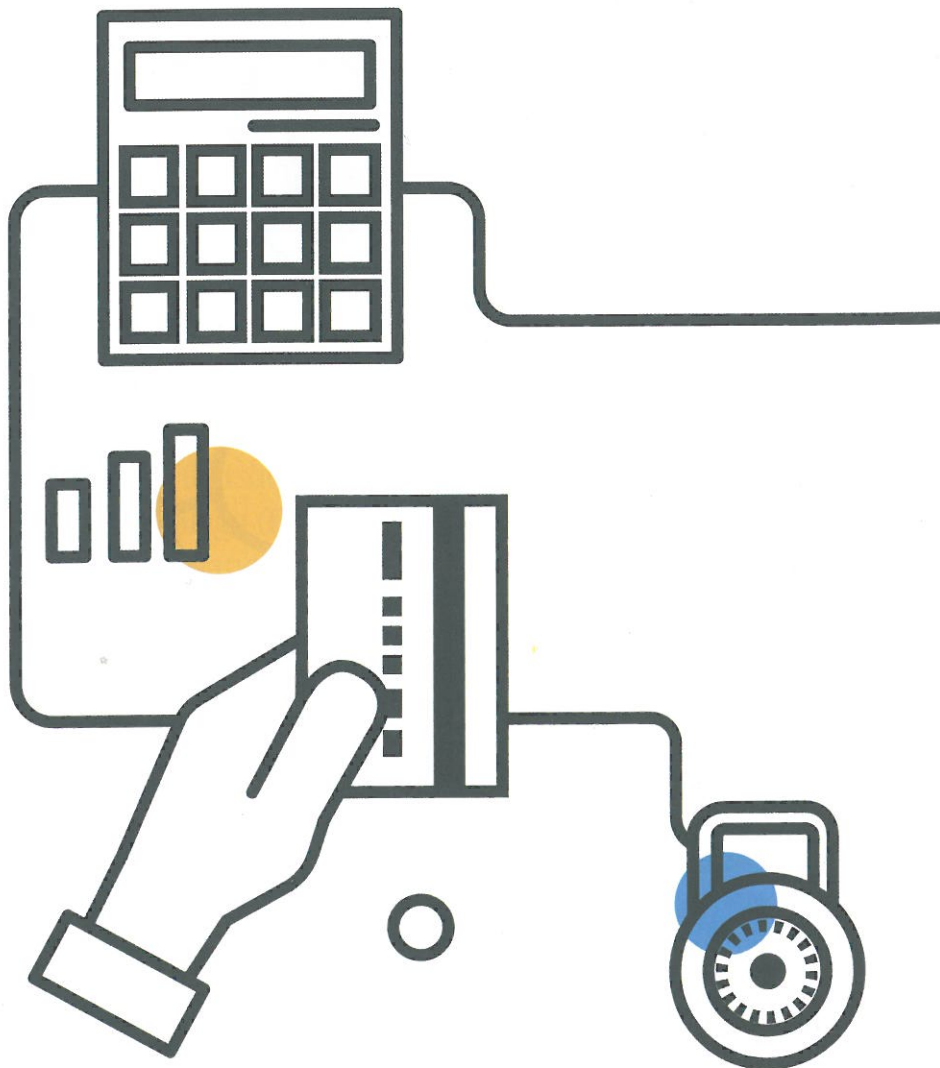
Ring oss redan idag. 060-16 81 50

Bolagsrätt

BOLAGSRÄTT SUNDSVALL AB
Box 270 Tullgatan 18 851 04 Sundsvall
Tfn 060-16 81 50 Email info@bolagsratt.se
Hemsida www.bolagsratt.se

www.nilsongrafiskform.se

i bokföringen sker som kostnad och sociala avgifter kostnadsförs och redovisas på skat-
tedeklarationen. Har värdeöverföringen
skett mellan två bolag har beskattning skett
i inkomstslaget näringsverksamhet men
avdragsrätt är inte en självklarhet.

Så hur beskattas då utbetalning från bolaget till ägare, där motprestationen inte står i paritet till utbetalningen? Det skulle kunna vara fråga om:

- Lån
- Lön
- Inkomst av näringsverksamhet
- Utdelning

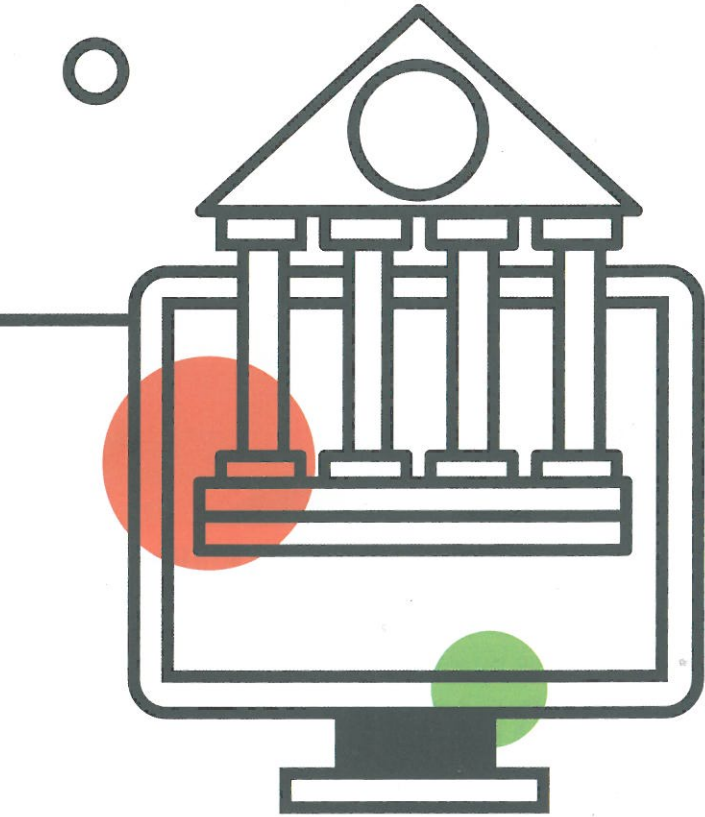
Om det inte finns någon låneavsikt bör transaktionen inte anses som lån. Dock framgår av förarbetena till aktiebolagslagen att en värdeöverföring till exempel kan vara ett penninglån till aktieägare som saknar förmåga att återbetala lånet vid lånetidpunkten. Ur ett skatterettsligt perspektiv har trots att låneavsikt inte funnits, beskattning i flera fall också skett som så kallat

förbudet lån. Här finns alltså anledning att höja ett varnande finger.

Eftersom det *inte* är fråga om utdelning ska beskattning inte ske enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen om utdelning. Någon redovisning av utbetalningen på kontrolluppgift, K10- eller K12-blankett eller kupongskatteredovisning ska därmed inte heller ske.

AVSLUTANDE SYNUNKTER

Problemområdena är många och det enda som egentligen helt säkert kan sägas är att något som annars ofta är komplicerat här blir enkelt – nämligen moms. Eftersom moms är en omsättningsskatt som uttas på mervärdet blir det ingen moms på en formlös värdeöverföring. Inget omsätts och mervärde saknas. Någon möjlighet att genomföra en värdeöverföring enligt 17 kap. 1 § fjärde punkten, det vill säga annan affärshändelse som medför att bolagets förmögenhet minskar och inte har rent affärsmässig karaktär för bolaget, utan att

Så kallade formlösa överföringar ställer stora krav på formalia såsom styrelseprotokoll eller dokumentation av samtliga aktieägares medgivande samt tillfredsställande underlag för bokföring och beskattning, menar Helena Adrian.

”Problemområdena är många och det enda som egentligen helt säkert kan sägas är att något som annars ofta är komplicerat här blir enkelt – nämligen moms.”

uppfylla formkraven på beslutsunderlagen torde inte finnas.

Att styrelseprotokoll eller dokumentation av samtliga aktieägares medgivande samt tillfredsställande underlag för bokföring och beskattning tas fram är inte bara ett krav från revisorn för att det ska finnas något att revidera, utan är också krav i lag enligt ovan. Mot bakgrund av de problem som kan uppkomma i samband med så kallade formlösa värdeöverföringar bör man enligt min mening absolut avråda från detta och ur redovisnings- och revisionshänseende anse att detta är ett särskilt riskfyllt område för fel. ●

Helena Adrian

är revisor på Adrian & Partners
i Göteborg.

Vi levererar
**lagerbolag &
snabbaveckling**
snabbt, tryggt
och enkelt.

BOLAGSSTIFTARNA

bolagsstiftarna.se

NVR

Nordiska Värdepappersregistret

Prova
gratis i
30 dagar

Sedan 2005 har NVR försett ledande byråer
med marknadens bästa aktiebokstjänst

Vi vill naturligtvis hjälpa dig också

www.nvr.se